

Ge dig tiden att utvecklas på djupet

Susanne Bertelsen gick rektorsutbildningen innan hon fyllt 30 år. Redan då hade hon varit chef i flera år. I en värld som dominerades av män var hon en målinriktad, drivande och uppskattad chef som snabbt kunde ge svar på det mesta. När hennes chef ville att hon skulle gå vidareutbildningen för rektorer, sa hon dock stopp.

Hon ville prova något annat och valde istället en utbildning som hon fått en inbjudan till i brevlådan.

– Den verkade annorlunda och talade till mig på ett helt annat sätt, den ledde mig in på nya vägar. Här blev jag nyfiken på att hitta ett mera utforskade nyfiket förhållningssätt till min omgivning, istället för att ge råd och lösningar. Jag visste inte då att kursledaren Bodil Markegård var gestaltutbildad. Bodil har sedan dess varit både förebild och coach för mig. Det var hon som bidrog till att jag sökte vidare till Organisationsprogrammet på Gestaltakademin, berättar Susanne med värme i rösten.

Det är nu sju år sedan hon blev diplomerad. Under utbildningen jobbade hon på hög chefsnivå och bytte efter något år till en större kommun där hon blev utvecklingsstrateg i en organisation med 100 chefer. Samtidigt gjorde hon ett välbehövligt uppehåll i utbildningen under ett år. Idag driver Susanne företaget **Pilou** – som står för Process i lärande och utveckling. Hon berättar stolt att hon haft drygt 1500 personer i processutveckling, handledning och utbildningar de senaste sju åren. Merparten kommer från skolvärlden, rektorer, skolledare, lärare och kommunala förvaltningar.

Vad beror framgången på?

– Jag tror att min främsta drivkraft är att jag tror så starkt på det jag gör. Jag ser en så tydlig effekt. I mina uppdrag vill jag bidra till ett dialogbaserat, coachande förhållningssätt. De enkla verktyg jag använder är gestaltbaserade, exempelvis energicykeln och att stanna upp och bli medveten om vad som är figur och bakgrund. Detta hjälper oss att skapa tydligare gemensamma bilder av hur vi har det just nu och vad som behöver göras. I det höga tempot i dagens organisationer är vi snabba med att projicera och tala om för andra hur det är. Jag hjälper människor att stanna upp, reflektera kring hur de påverkar och påverkas av andra och den situation som är just nu. I skolans värld talas mycket om lågaffektivt bemötande – att lugna ner situationen genom att utstråla trygghet, lugn och närvaro och att ställa nyfikna och utforskade frågor – det är gestaltiskt bemötande för mig.

Vilken effekt ser dina kunder?

– Att de fått nya redskap och tankesätt och ger tid för reflektion. Att processen lämnat avtryck, att de märker ett lugn i klassrummet nu. Att de växt som människor, fått verktyg som de kan använda både privat och i jobbet. Vi får ofta feedback på vårt sätt att leda och entusiasmera på ett professionellt sätt, vilket känns extra kul.

Susanne Bertelsen, Pilou

Hur har utbildningen påverkat dig?

– Det första jag tänker på är att jag har hittat ett lugn i mig själv, det är också något som kollegor och vänner ger mig feedback på. Jag lyssnar in, ger inte svar på samma sätt som tidigare utan använder mera utforskande frågor. När jag gick min gestaltutbildning var det starkaste för mig att lära genom upplevelsen, övningar och experiment som vi sen fick teorier på. Den pedagogiska metoden passar så bra för mig.

Har du några råd till de som söker?

– Ge dig tiden att fördjupa och utvecklas som människa! Det tog hela första året att komma från huvudet och mer in i hela min kropp. När jag tog paus ett år, hann jag integrera den personliga utvecklingen innan jag gick vidare i den professionella rollen. Ju snabbare det snurrar runt oss – ju större blir behovet att ge oss själva tid att ta de rätta besluten tänker jag, avslutar Susanne Bertelsen.

Tydligare människor som står stadigt när det blåser

Håkan Nilsson började som operatör på Sandvik 1992, tio år senare fick han möjlighet att bli chef för underhållsavdelningen. Idag är han doktorand som forskar på halvtid för att påvisa hur medinflytande och involvering i förändring leder till framgång. Han var en av den 16 deltagare som gick det interna Organisationsprogram som Gestaltakademin gjorde i samarbete med Sandvik 2006.

Under gestaltutbildningen fick han möjligheten att praktisera sina lärdomar som chef. Nu lär han ut till andra. Intresset för forskning väcktes när han fick möjlighet att ta en Masterexamen i samband med gestaltutbildningen, vilket var möjligt då. Masteruppsatsen hade rubriken "Hindrande krafter för motivation till förändringar bland operatörer". Han blev uppmärksam på att de metoder som Sandvik hade, inte tog hänsyn till mänskliga processer.

– Den dåvarande chefen på SMT Sandvik Materiel Technology, var den som gick i fronten för att skapa en mera involverande kultur. Som stöd i den processen fanns då gestaltkonsulten Ulf Zwedberg som drivit interna utvecklingsprocesser med chefer och medarbetare. Det var han och den dåvarande VD:n som stod bakom samarbetet mellan Sandvik och Gestaltakademin, berättar Håkan och konstaterar samtidigt med en suck att företaget bytte inriktning i samband med att en ny VD tog vid.

Sedan januari 2013 har Håkan delad tjänst. Halva arbetstiden tillbringar han som internkonsult och utbildar chefer och operatörer inom ledarskap, Lean och organisering på Sandvik och den andra halvan innebär fortsatt forskning; som doktorand på KTH.

Håkan låter stolt och samtidigt lite förvånad själv när han beskriver sin resa de senaste 25 åren.

– Jag ser mig själv som praktiker i första hand och jag gillar teorier som förklarar det som sker i praktiken. Det är något jag fått smak på genom gestaltutbildningen. Nu har jag en djupare förståelse för hur organisationer fungerar och hur svårt det är att arbeta med utveckling i en stor organisation som dessutom har en lång framgångsrik historia. Då är det lätt att en känsla av självgodhet uppstår, menar Håkan.

– Mitt gestaltiska förhållningsätt lever vidare i mina nuvarande roller och för mig personligen handlar det om medvetenhet och att arbeta med det som sker här och nu. Att våga vara öppen för andras perspektiv och att ha en ödmjuk inställning både till mig själv, andra människor och uppgiften. Jag försöker få människor att tänka själva, att jobba med sin egen medvetenhet innan man handlar. En gestaltbaserad modell som jag alltid har med i mina utbildningar är Energykeln. Den modellen har presenterats 100-tals gånger i de föreläsningar som jag gjort kring min Masteruppsats. För mig är gestaltmetodik glasklar, säger han med emfas.

Håkan Nilsson, internkonsult och doktorand

Vad vinner företag på att skicka medarbetare på gestaltutbildning?

– Man får tydligare människor som står stadigare när det blåser. Människor som har en medvetenhet och möjlighet att hantera den komplexitet som finns i dagens organisationer. Chefer som kan hålla ansvaret där det hör hemma. Som vågar och som litat på att andra vill och kan ta ansvar. Det handlar inte bara om personlig utveckling utan att tänka ur ett helhetsperspektiv, säger han beslutsamt.

Har du något råd till de som söker?

– Ja, det är väl bara att ansöka och gå utbildningen!

För mig var Organisationsprogrammet en helhet – ett sätt att förhålla sig till livet. Jag har mera koll på vad jag står för, både privat och i jobbet, avslutar Håkan Nilsson och den bild som dröjer kvar efter telefonsamtalet är en person som står stadigt när det blåser.